

**UCHWAŁA NR XL/231/18
RADY GMINY KOWIESY**

z dnia 29 maja 2018 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Kowiesy
na lata 2018 - 2020**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994 i poz.1000) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Kowiesy na lata 2018 - 2020 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kowiesy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY KOWIESY

Zuzanna Dudziak

Załącznik do uchwały Nr XL/231/18
Rady Gminy Kowiesy
z dnia 29 maja 2018 r.

**GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
w Gminie Kowiesy
na lata 2018-2020**

Gminny program wspierania rodziny na lata 2018-2020 stanowi samodzielny program, służący wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

I. WSTĘP

Niniejszy Program jest kontynuacją programów wspierania rodziny realizowanych w gminie Kowiesy od 2012 roku.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018-2020 utworzony został w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998). Opracowanie i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny należy do zadań własnych Gminy (art. 176 pkt 1 w/w ustawy).

Fundamentem tego programu jest przede wszystkim dobro dzieci, które potrzebują szczególnej troski i pomocy ze strony dorosłych. Środowisko to powinno zapewnić harmonijny rozwój, przyszłą samodzielność życiową, a także ochronę przysługujących im praw i wolności oraz dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem wychowawczym dziecka.

Rodzina jest szczególnym środowiskiem, nieporównywalnym z innymi środowiskami życia, pracy czy zabawy. Dom rodzinny kojarzy nam się z atmosferą pełną miłości, zaufania, bezpieczeństwem oraz charakterystycznymi dla członków rodziny cechami takimi jak: osobiste zaangażowanie, prywatność, zażyłość, wspólny cel, poczucie obowiązku i odpowiedzialności za rodzinę. Rodzina towarzyszy człowiekowi od urodzenia przez całe życie. Jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem życia człowieka, naturalnym źródłem ładu moralnego, który kształtuje się dzięki miłości i odpowiedzialności rodziców.

Jednak nie w każdym domu rodzina spełnia te wartości. Dla wielu ludzi dom kojarzy się z zagrożeniem, brakiem poczucia bezpieczeństwa, cierpieniem.

Trudno jest pogodzić się z faktem, że osoby którym dzieci ufają kochają mogą się nad nimi znęcać psychicznie, fizycznie mogą być wobec nich okrutne. Wiele osób wstydy się komukolwiek powiedzieć co dzieje się w ich domach, czują się winne i wybierają milczenie, ponieważ boją się, że jeżeli opowiedzą komuś o tym co dzieje się w ich rodzinie zostaną ukarane. Takie zachowanie pogłębia bezsilność ofiary przemocy a zwiększa władze sprawcy.

Dzieci dorastające w domach, w których występuje przemoc, cierpią nie tylko wtedy kiedy doznają przemocy bezpośrednio, ale również wtedy kiedy są świadkami przemocy dorosłych. Atmosfera w domu ma ogromne znaczenie dla prawidłowego rozwoju dziecka i funkcjonowania w późniejszym życiu.

Rodzina, w której występuje problem alkoholowy, stanowi negatywny wpływ na rozwój dziecka. Dom rodzinny, w którym panuje alkoholizm, jest dla członków rodziny, a

szczególnie dla dziecka, ogromną tragedią. Nie ma w nim zrozumienia, nie można się w nim schronić przed przykrymi doświadczeniami. W takim domu nieporozumienia i awantury, które występują bardzo często, naruszają równowagę domowników, żyją oni w ciągłym lęku i napięciu. Dzieci wychowujące się w rodzinach nadużywających alkoholu, żyją z poczuciem zagrożenia, cierpią i uczą się złych sposobów postępowania, które utrudniają im życie, przystosowują się do nienormalnego i zagrażającego środowiska rodzinnego wchłaniając w siebie tę niemoralną sytuację. Dzieci najczęściej nie mają kontroli nad własnym życiem, nie ufają ludziom, mają niskie poczucie własnej wartości, żyją w ciągłej niepewności. Najbardziej powszechnym doznaniem dzieci alkoholików jest poczucie wstydu za sytuację w domu, za pijących rodziców. Są one pozbawione wsparcia emocjonalnego, uczą się negatywnych sposobów radzenia sobie z problemami, brakuje im stałego systemu wartości, norm i celów, zaczynają izolować się społecznie.

Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez asystenta rodziny, pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników służby zdrowia, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania.

Praca z rodziną przedstawicieli służb społecznych powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz aktywnością własną ze strony rodziny. Ponadto praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadre, kompetentną i obiektywną oraz podejmowana możliwie jak najwcześniej.

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wielo-problemowej, należy docenić i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w pełnieniu jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie.

Zawarte w niniejszym programie propozycje pomocowe wspierają rodzinę w prawidłowym wypełnianiu funkcji. Założeniem Programu jest wspieranie rodziny naturalnej już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji kiedy dziecko musi opuścić rodzinę.

II. UWARUNKOWANIA PRAWNE

Zapisy Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020 w Gminie Kowiesy są spójne z aktami ustawodawstwa krajowego i lokalnego takimi jak:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998);
- 3) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 z późn. zm.);
- 4) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390)
- 5) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r. poz. 783 późn. zm.);
- 6) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.);
- 7) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.);
- 8) Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 r. poz. 1860);
- 9) Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1952 późn. zm.);
- 10) Ustawa z dnia 7 września 2004 r. o pomocy uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2018 r. poz. 554 późn. zm.);
- 11) ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2017 r. poz. 1851 późn. zm.);
- 12) Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kowiesy na lata 2016-2022.

III. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN W GMINIE KOWIESY

Punktem wyjścia do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest analiza danych pozyskanych od instytucji, które w swojej pracy zajmują się opieką nad dzieckiem i rodziną. Dzięki współpracy w procesie tworzenia diagnozy udało się zgromadzić informacje pozwalające na stworzenie obrazu sytuacji, w jakiej znajdują się obecnie rodziny zamieszkujące na terenie Gminy Kowiesy. Na ich podstawie zidentyfikowane zostały najważniejsze problemy stanowiące punkt wyjścia do opracowania programu.

Rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi stanowią znaczną część klientów pomocy społecznej. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról

rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych. Dysfunkcje te wyrażają się głównie niedojrzałością emocjonalną, problemami we współżyciu z ludźmi, trudnościami adaptacyjnymi, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemami wychowawczymi w środowisku rodzinnym i zawodowym. Istotną rolę, zgodną z polityką społeczną państwa, odgrywa praca socjalna w połączeniu ze wsparciem finansowym lub rzeczowym. To pracownicy socjalni są pierwszymi osobami, które mają bezpośredni kontakt z rodziną w środowisku. Przeprowadzając wywiady środowiskowe dokonują diagnozy problemów.

Problemy społeczne w gminie Kowiesy rozwiązuje przede wszystkim Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policją, placówkami oświatowymi, sądem, Zakładami Opieki Zdrowotnej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Zespołem Interdyscyplinarnym.

Znaczącym zadaniem ustawowym gminy w zakresie wspierania rodziny jest wprowadzenie asystenta rodziny do pracy z rodziną. Asystent rodziny zajmuje się równoległe z prowadzoną przez pracownika socjalnego pracą socjalną, wsparciem i aktywizacją rodziny. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci.

Asystent rodziny współpracuje z rodziną dziecka w fazie oddziaływań profilaktycznych i wzmocnienia kompetencji wychowawczych rodzin. Swoją pracę wykonuje w środowisku zamieszkania rodziny i /lub w miejscu przez nią wskazanym. Główną formą jego pracy jest towarzyszenie (asystowanie). Asystowanie polega na obecności, towarzyszeniu w czymś, uczestniczeniu, służeniu wsparciem poprzez wspieranie informacyjne, emocjonalne, instrumentalne, czasem rzeczowe rodziny w różnych czynnościach dnia codziennego.

W roku 2017 z pomocy asystenta skorzystały 2 rodziny, liczba osób w tych rodzinach – 11, ze świadczeń z pomocy społecznej korzystały 224 osoby.

Uwzględniając przyczyny pomocy, najczęstszym powodem udzielania pomocy osobom i rodzinom w ostatnich latach było bezrobocie. Kolejne grupy dyspanseryjne, to: bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych oraz prowadzenia gospodarstwa domowego, alkoholizm członka rodziny, niepełnosprawność. W wielu wymienionych wyżej przypadkach w jednej rodzinie występowało jednocześnie kilka dysfunkcji.

Ze świadczenia wychowawczego korzystało 401 dzieci, ze świadczeń rodzinnych 312 dzieci.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowiesach w ramach pracy socjalnej udziela swoim klientom pomocy w realizacji podstawowych funkcji rodziny i wspiera w wypełnianiu zadań wychowawczych mając zawsze na względzie dobro dzieci. Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną w pieczy zastępczej. Praca z wybraną rodziną jest prowadzona do momentu osiągnięcia przez tę rodzinę stabilizacji życiowej umożliwiającej podstawowe wypełnianie obowiązków wobec małoletnich dzieci.

W momencie gdy pomoc instytucjonalna w danym środowisku rodzinnym nie daje zadawalających efektów decyzją sądu dziecko umieszczane jest w pieczy zastępczej. Powiat koordynuje poszukiwania dla dziecka form pieczy zastępczej, a gmina Kowiesy jest obowiązana pokrywać część kosztów na utrzymanie dziecka w tej pieczy.

IV. CELE PROGRAMU

CEL GŁÓWNY

Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych i jej prawidłowego funkcjonowania.

CELE SZCZEGÓŁOWE

Wspieranie rodziny w wychowywaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej.

Praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacji kryzysowych.

Zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie.

Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.

V. DZIAŁANIA

Cel	Działanie
Diagnoza i analiza środowisk rodzinnych	Wywiad środowiskowy w rodzinie przeżywającej trudności. Praca socjalna, polegająca na zapoznaniu deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie

	<p>sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym.</p> <p>Konsultacje ze specjalistami w celu sprecyzowania czynników mających wpływ na dysfunkcyjność rodziny.</p>
<p>Poprawa jakości opieki sprawowanej przez rodziców, zapewnienie specjalistycznego poradnictwa i wsparcia</p>	<p>Kształtowanie u rodziców właściwych postaw wychowawczych zgodnie z normami i wartościami społecznymi.</p> <p>Kierowanie osób uzależnionych na leczenie za pośrednictwem Gminnej Komisji Rozwiązywania problemów Alkoholowych.</p> <p>Włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego w rozwiązywanie problemów przemocy w rodzinie.</p> <p>W razie potrzeby umożliwienie rodzinom korzystania z pomocy asystenta rodziny.</p> <p>Pomoc w dostępie do konsultacji i specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogiczno-terapeutycznego.</p> <p>Pomoc rodzinom w dostępie do poradnictwa prawnego zwłaszcza w zakresie prawa rodzinnego.</p>
<p>Zapewnienie szczególnej ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych</p>	<p>Objęcie dzieci indywidualną terapią psychologiczno-pedagogiczną.</p> <p>Monitorowanie zagrożeń dla zdrowia dzieci poprzez kontakt i współpracę z placówką służby zdrowia na terenie gminy.</p>

VI. EFEKTY I REZULTATY PROGRAMU

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- 1) Polepszenie sytuacji dziecka i rodziny;
- 2) Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa rodziny i dziecka;
- 3) Zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka;
- 4) Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi;
- 5) Przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej;
- 6) Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych;
- 7) Poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodziny;
- 8) Wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych;

9) Umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji;

10) Rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.

VII. ODBIORCY PROGRAMU

Odbiorcami Programu są:

- 1) rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych;
- 2) dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki;
- 3) przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

VIII. PARTYCYPACJA W KOSZTACH UMIESZCZENIA DZIECI W PIECZY ZASTĘPCZEJ

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu w pieczy zastępczej,
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcijnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania przed umieszczeniem go po raz pierwszy ponosi koszty w wysokości:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

IX. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU

Koordynatorem Programu jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kowiesach przy współpracy instytucji wymienionych w poniższej tabeli:

Nazwa instytucji	Zadania i zakres współpracy
Urząd Gminy Kowiesy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wspierania lokalnych programów oraz inicjatyw na rzecz rodziny polepszenie sytuacji dziecka i rodziny
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Skierniewicach	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Udzielenie pomocy w rozwiązywaniu problemów dotyczących rodzin zastępczych oraz rodzin zagrożonych kryzysem. ➤ Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. ➤ Udzielenie wsparcia osobom usamodzielnionym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze. ➤ Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
Sąd Rejonowy w Rawie Mazowieckiej III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Rawie Mazowieckiej	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Orzekanie w sprawach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego.
Kuratorzy sądowi	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wykonywanie zadań o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym związanych z wykonywaniem orzeczeń sądu. ➤ Podejmowanie czynności w ramach Niebieskiej Karty.
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kowiesach	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom uzależnionym oraz ich rodzinom oraz ofiarom przemocy w rodzinie. ➤ Organizacja, finansowanie oraz współfinansowanie wypoczynku dla dzieci w formie kolonii z programem profilaktycznym.
Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Koordynowanie działań instytucji i specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. ➤ Udzielenie wsparcia osobom dotkniętym problemem przemocy w rodzinie. ➤ Podejmowanie czynności w ramach Niebieskiej Karty
Komenda Miejska Policji w Skierniewicach Rewir Dzielnicowych w Bolimowie	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i rodzinom na terenie gminy. ➤ Przeciwdziałanie przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży. ➤ Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
Gminna Biblioteka Publiczna w Kowiesach	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez kulturę, sztukę. ➤ Organizowanie zajęć mających na celu rozwijanie pasji, zainteresowań.
Szkoły z terenu Gminy Kowiesy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizacja programów profilaktycznych, edukacyjnych i wychowawczych. ➤ Pomoc rodzicom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. ➤ Uświadczenie rodzicom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży. ➤ Podejmowanie działań w ramach procedury Niebieskiej karty.
NZOZ Judyta Sp. z o.o. (POZ)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Profilaktyka i opieka zdrowotna.
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Skierniewicach	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Umożliwienie korzystania ze specjalistycznego poradnictwa

X. REALIZACJA PROGRAMU

Cel szczegółowy

Wspieranie rodziny w wychowywaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej.

Lp.	Działania	Okres realizacji	Realizator	Wskaźniki
1.	Pomoc rodzinie wg stwierdzonych potrzeb	2018-2020	Gmina, GOPS	Liczba rodzin, która została objęta pomocą
2.	Pomoc dla rodzin świadczona przez pracownika socjalnego i asystenta rodziny	2018-2020	Gmina, GOPS	Liczba rodzin, która została objęta pomocą
3.	Realizowanie programów profilaktycznych z zakresu dysfunkcji rodzin	2018-2020	PCPR, Placówki oświatowe, Rewir dzielnicowych w Bolimowie	Liczba zrealizowanych programów
4.	Organizowanie szkoleń, prelekcji, porad dla rodziców	2018-2020	Placówki oświatowe, GOPS	Liczba zrealizowanych szkoleń, prelekcji, porad
5.	Indywidualne poradnictwo zawodowe psychologiczne i pedagogiczne	2018-2020	Poradnia psychologiczno-pedagogiczna w Skierniewicach, placówki oświatowe	Liczba porad
6.	Kursy, szkolenia, warsztaty dla pracowników instytucji wspierających rodzinę	2018-2020	Gmina, GOPS, Placówki oświatowe	Liczba szkoleń, kursów, warsztatów Liczba uczestników

Cel szczegółowy

Praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacji kryzysowych

Lp.	Działania	Okres realizacji	Realizator	Wskaźniki
1.	Analiza sytuacji rodzin, których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej.	2018-2020	Gmina, GOPS, Poradnia Psych.-Pedagog., Placówki oświatowe	Liczba analizowanych rodzin
2.	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem	2018-2020	Gmina, GOPS, Poradnia Psych.-Pedagog., Placówki oświatowe	Liczba monitorowanych rodzin
3.	Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (w tym pomoc psychologiczna i prawna)	2018-2020	Gmina, GOPS, Poradnia Psych.-Pedagog., Placówki oświatowe	Liczba konsultacji Liczba udzielonych porad
4.	Organizowanie grup wsparcia (w razie potrzeb).	2018-2020	Gmina, GOPS	Liczba zorganizowanych grup wsparcia

Cel szczegółowy

Zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie.

Lp.	Działania	Okres realizacji	Realizator	Wskaźniki
1.	Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom zagrożonym	2018-2020	Gmina, GOPS	Liczba rodzin objętych pomocą
2.	Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	2018-2020	GOPS, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kowiesach	Liczba monitorowanych rodzin
3.	Organizacja wycieczek dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	2018-2020	Gmina, GOPS, Placówki oświatowe	Liczba zorganizowanych form wycieczek Liczba uczestników wycieczek

4.	Finansowanie funkcjonowania rodzin wspierających (w razie potrzeby).	2018-2020	Gmina, GOPS	Liczba rodzin wspierających
5.	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo- wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	2018-2020	Gmina, GOPS	Liczba umieszczonych dzieci

XI. EWAULACJA PROGRAMU

Ewaluacja programu będzie oparta na gromadzeniu, analizie i interpretacji danych.

Zostaną one pozyskane poprzez bezpośrednią rozmowę, obserwację lub telefoniczny kontakt z rodzicami biologicznymi, opiekunami pieczy zastępczej, środowiskiem sąsiedzkim, pracownikami instytucjonalnymi form pomocy rodzinie.

Na potrzeby ewaluacji przyjęte zostały wskaźniki zaplanowane w programie. Ewaluacja programu odbywać się będzie na podstawie analizy danych min. z:

1. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej;
2. Placówek oświatowych;
3. Zespołu Interdyscyplinarnego;
4. Rewiru dzielnicowych w Bolimowie KMP w Skierniewicach;
5. Innych podmiotów zaangażowanych w realizację programu poprzez: ankiety, wywiady, oceny, wytwory prac dzieci.

Na zakończenie okresu trwania programu przeprowadzone zostanie podsumowanie i analiza z raportów rocznych oraz ewaluacja końcowa programu.

XII. HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ

Zadanie	Sposób realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji
CEL 1: Zapobieganie umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej			
1. Tworzenie odpowiednich struktur oraz podejmowanie niejednorodnych działań wspierających rodziny z „grupy ryzyka”	1.1. Zatrudnienie asystentów rodzinnych w wymiarze 1/2 etatów. Ich zadaniem jest objęcie wsparciem 5 rodzin, w tym rodzin niewydolnych, zagrożonych odebraniem dziecka do pieczy zastępczej oraz rodzin, których dzieci już są w pieczy zastępczej. Celem zadania jest wychowywanie się dziecka w prawidłowo funkcjonującej rodzinie naturalnej.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2018-2020
	1.2. Doskonalenie zawodowe pracowników zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie. Celem zadania jest podnoszenie kwalifikacji i kompetencji pracowników służb zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie poprzez ich udział w szkoleniach, kursach oraz warsztatach podnoszących kwalifikacje zawodowe oraz prowadzenie superwizji.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Wszystkie instytucje i organizacje zajmujące się pomocą dziecku i rodzinie	2018-2020
	1.3. Zatrudnianie rodzin wspierających w rozwiązywaniu problemów konkretnej rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Celem działania jest wzmocnienie rodziny naturalnej w wypełnianiu jej ról, a w ostateczności zapobieżenie odebrania dziecka do pieczy zastępczej.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2018-2020
	1.4. Pomoc wolontariuszy. Celem działania jest wprowadzenie pozytywnych zmian w życiu dziecka z rodziny z „grupy ryzyka”. Ma na celu dostarczenie dziecku pozytywnych wzorców, wsparcie rodziny i odbudowę więzi rodzinnych.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2018-2020
	1.6. Prowadzenie warsztatów dla rodziców dzieci sprawiających problemy wychowawcze. Celem spotkań jest podnoszenie umiejętności opiekuńczo - wychowawczych.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2018-2020
	1.7. Praca edukacyjno - terapeutyczna z rodzicami, zagrożonymi ograniczeniem władzy rodzicielskiej poprzez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej. Celem zadania jest wzmocnienie rodziny naturalnej.	Poradnictwo rodzinne przy PCPR, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2018-2020
	1.8. Prowadzenie mediacji w sprawach rodzinnych. Celem działania jest poprawa relacji w rodzinie, dążenie do rozwiązania konfliktów rodzinnych.	Poradnictwo rodzinne przy PCPR, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2018-2020
	CEL 2 : Wsparcie rodziny biologicznej w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej		
2. Wsparcie rodziny i dziecka z „grupy ryzyka” przez placówki oświatowe	2.1. Priorytetowe przyjmowanie dzieci z rodzin z „grupy ryzyka” przy organizacji wszelkich form wsparcia w szkole (kółka zainteresowań, zajęcia wyrównawcze oraz inne zajęcia organizowane przez szkołę).	Oświata Gmina Kowiesy	2018-2020

	2.2. Stała współpraca pedagogów szkolnych z innymi instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi na rzecz wsparcia dziecka z rodziny „z grupy ryzyka”.	Oświata Gmina Kowiesy	2018-2020
CEL 3: Powrót dziecka z pieczy zastępczej do rodziny naturalnej			
1. Przygotowanie rodziny naturalnej do powrotu dziecka z pieczy zastępczej	1.2. Praca edukacyjno - terapeutyczna z rodzicami, którym czasowo ograniczono władzę rodzicielską poprzez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej. Celem zadania jest poprawa funkcjonowania rodziny naturalnej w celu umożliwienia powrotu dziecka.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2018-2020
	1.2. Udzielanie pomocy rodzinie w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych.	Gmina Kowiesy	2018-2020
	1.3. Udzielenie pomocy w poszukiwaniu odpowiedniej pracy.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2018-2020
	1.4. Opiniowanie wniosków do sądu o powrót dziecka do rodziny naturalnej.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2018-2020
2. Wspieranie rodziny naturalnej, do której powróciło dziecko z pieczy zastępczej	2.1. Działania wspierające rodzinę i dziecko wynikające z 1 celu niniejszego programu.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2018-2020
	2.2. Monitorowanie przez okres roku sytuacji dziecka, które wyrokiem sądu wróciło do rodziny naturalnej.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2018-2020

XIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Kowiesy dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł. Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych.

W roku 2018 uwzględniono w budżecie kwotę 3.960 zł na wypłatę wynagrodzenia rodzinie zastępczej.

XIV. MONITOROWANIE REALIZACJI PROGRAMU

Monitoring realizacji programu prowadzony będzie w cyklach:

- miesięcznych – świadczenie pomocy;
- kwartalnych – składanie sprawozdań rzeczowo-finansowych;
- półrocznych – poprzez składanie sprawozdań rzeczowo - finansowych za okres od 01 stycznia do 30 czerwca;
- rocznych – poprzez składanie sprawozdań rzeczowo-finansowych za okres od 01 stycznia do 31 grudnia;
- Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kowiesach do 31 marca każdego roku składa Radzie Gminy coroczne sprawozdanie z realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny, oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.